

“Летище София”
поема управлението
на летището
в Балчик

След заръката на премиера:

Росен Плевнелиев
измисли как да опази
морето временно чисто

Пари

BONNIER

pari.bg

Четвъртък

25 август 2011, брой 162 (5222)

USD/BGN: 1.35511

▲ +0.20%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.44330

▼ -0.20%

Българска народна банка

Sofix: 371.29

▼ -0.10%

Българска фондова борса

BG40: 120.67

▲ +0.06%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

2/3 ОТ КРЕДИТИТЕ НА БАКБ СА ПРОБЛЕМНИ

Данните за банката на Цветелина Бориславова идват ден след като БНБ отчете нов скок в просрочените и предоговорените кредити до 21.23%. Причината за лошите резултати на БАКБ е кризата в строителството - сектора, който банката основно е кредитирала ▶ 8

Компании ▶ 10

Централните банки ще запазят златото си

Свят ▶ 11

Moody's понижи рейтинга на Япония

Европари ▶ 15

Йордан Кумчев, изп. директор на "Конекта"

Субсидиите си заслужават за проекти с по-големи бюджети

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш Доминик Строс-Кан

Съдията по делото срещу бившия изпълнителен директор на МВФ Доминик Строс-Кан оттегли във вторник късно вечерта обвиненията срещу него в сексуално посегателство. Решението е взето, след като са били открити противоречия в показанията на камериерката, която обвини бившия шеф на МВФ в опит за изнасилване.

Губещ Жан Франсоа ван Боксmeer

Акциите на европейския топпроизводител на бира „Хайнекен“ паднаха с 14.5% вчера. Инвеститорският интерес намаля, след като компанията, чийто изпълнителен директор е Боксmeer, обяви финансовите си резултати за първата половина на 2011 г. Реализираната печалба не оправдава очаквания ръст от 17%. От компанията обявиха, че се борят и с повишени производствени разходи.

Още по темата на 11 стр.

Мнения

► По темата „Тошо Тошев напусна „Медийна група България-Холдинг“.

► Слег като го махнаха от поста, който го хранеше, не по каналния рег (заплатата, получавана от WAZ), агент Бор явно е решил да търси поприще. И как иначе - сега парите от всички поръчкови статии отиват не в неговия джоб, а в този на новите шефове. За кой не е тайна как Бор-чето продаваше влияние чрез „Труд“. Всеки редовен репортер там може да разкаже как са му поръчвани определени гописки, а после възнаграждението отива в кабинета в дъното...

Негелчева

Коментар

► В последните дни името на Росен Плевнелиев все по-често се появява в новините. Той стана редовен посетител на събития, без присъствието му да е необходимо

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Безпокойството от фирмите за колел под пале са факторите

В очакване на модерен градски транспорт

Пари

Средна инфлация: 21.23%

Инфлация: 11.2%

Инфлация: 2.5%

МОЖЕ ЛИ ДА БЪДЕ ПО-ЗЛЕ?

Сред инфлацията от началото на годината до края на юли инфлацията БРБ обаче продължава увеличаване на твърди и префлуидираните кредити в промишлен и жилищно-строителски сектор

7, 8, 9

Изненада - президент на благоустройството

pari.bg Топ 3

1 Лошите и преструктурираните кредити продължават да се увеличават и през юли достигнаха 8.59 млрд. лв.

2 Бившият главен редактор на вестник „Труд“ Тошо Тошев е напуснал пресгрупата. В понеделник той е подал оставката си в „Медийна група България-Холдинг“.

3 Българската валута носи по-големи лихви от евро и препоръката ми към хората е да правят банковите си депозити в левове, коментира финансовият Емил Хърсев.

Почти всички кандидати вече са ясни. Партиите активно се подготвят за изборите на 23 октомври. ГЕРБ обяви, че ще представи кандидат-президента си на 4 септември. Оправдание за забавянето на кандидатурата сега е ремонт на партийния офис. Първоначално се отричаше всяко предположение за име на кандидата, а сега се отговаря със заобикалки.

В последните дни името на Росен Плевнелиев все по-често се появява в новините. Той стана редовен посетител на събития, без присъствието му да е необходимо. Миналата седмица обяви, че не е специалист пътищар, а мениджър. Оказа се, че освен това трябва да разбира и от костенурки и защитени видове заради изграждането на магистрала „Струма“. Във вторник пътува със столичния кмет Йорданка Фандъкова в тролей,

Златина Димитрова
zlatina.dimitrova@pari.bg

” Нека спрат да измъчват Плевнелиев с необходимостта да мисли за всичко и да разбира от всичко. И за ГЕРБ ще е по-добре да играят по правилата

за да наблюдава подписването на договор за интегриран градски транспорт в София. Вчера обяви, че правителството се ангажира до края на май следващата година да започне борбата срещу изливане на отпадните води директно в морето, без да е министър на околната среда. А днес ще направи първа копка на лот 5 Път т-7 Силистра - Шумен.

Съвсем очевидно е вече, че министърът на регионалното развитие и благоустройството е кандидатурата за президент на ГЕРБ. Все по-често и все по-за дълго му се налага да се представя пред медиите и да им благодари, че не се занимават със семейството му. В това, разбира се, няма нищо лошо. И другите кандидат-президенти се появяват в медиите, говорят за планове, поставят билбордове. И все пак има

съществена разлика - имената им са публично обявени. Дори Светльо Витков от „Хиподил“ беше публично издигнат за кандидат. Не разбирам какво цели ГЕРБ с официалното скриване на своето предложение. Бъдещите гласоподаватели не са чак толкова глупави. Усеща се какъде вее вятърът в медиите - Плевнелиев има най-висок рейтинг сред представителите на партията и освен това от началото на управлението си не е бил замесен в шумни скандали. Нека тогава да обявят името му, за да стане и официално част от предизборната игра, и нека излезе в отпуск.

Ако целта е да се предизвика **изненада** - вече е късно. Нека спрат да измъчват Плевнелиев с необходимостта да мисли за всичко и да разбира от всичко. И за ГЕРБ ще е по-добре да играят по правилата. **П**

НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: business@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
liliya.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

ВИЗУАЛЕН РЕДАКТОР И РЕДАКТОР ПРИЛОЖЕНИЯ
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филипа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg

Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395846
ani.kodzhaivanova@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Радослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
Елина ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg
Филип БУРОВ - 4395857
filip.burov@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg

Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Ивана ПЕТРОВА - 4395818
ivana.petrova@pari.bg
Пламен ДИМИТРОВ - 4395896
plamen.dimitrov@pari.bg
Кина ДРАГНЕВА - 4395875
kina.dragneva@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395871
teodora.musseva@pari.bg
Златина ДИМИТРОВА - 4395845
zlatina.dimitrova@pari.bg
Владислав РАШКОВ - 4395845
vladislav.rashkov@pari.bg
Илия ТЕМЕЛКОВ - 4395877
ilia.temelkov@pari.bg

Ангел СИМИТЧИЕВ - 4395865
angel.simitchiev@pari.bg

УЕБ РЕДАКТОРИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg

ФОТООТДЕЛ
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg

Емилия КОСТАДИНОВА
Боби ТОШЕВ - 4395879

ДИЗАЙН И ПРЕДПЕЧАТ
Мая ПИСАРСКА - 4395882
maia.pisarska@pari.bg

Вихър ЛАСКОВ
Красимира МИТЕВА
Ева КОЙЧЕВА

Светла ИВАНОВА
Стела МИХОВА

РЕКЛАМА
4395872, 4395822, 4395827,
4395847, 4395856
ФАКС: 4395826

АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 4395831, 4395853
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815

ПЕЧАТ: ПЕЧАТНИЦА СОФИЯ ЕООД
ISSN 0861-5608

BONNIER

Цитат

” ЦИК препоръчва на Българския футболен съюз да измести насрочените в деня за размисъл футболни срещи, както и възможните срещи в самия избран ден

► Бисер Троянов, говорител на Централната изборителна комисия

Число на деня

555

► хил. лв. издръжка до края на 2011 г. на Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси беше одобрена от правителството вчера

Заради липса на морал

Тошо Тошев напусна “Медийна група България-Холдинг”

Бившият главен редактор на в. “Труд” няма да се откаже от професията, но засега остава тайна какъв медиен проект ще развива в бъдеще

Бившият главен редактор на в. “Труд” Тошо Тошев е подал оставка от поста вицепрезидент на “Медийна група България-Холдинг” ООД. Липсата на професионализъм и условия за работа е причината за оттеглянето му. В понеделник Тошев е поискал да бъде освободен от поста в дружеството, съобщи “Медиапул”. Групата, която издава редица вестници, сред които ежедневниците “Труд”, “24 часа”, а отскоро и “България днес”, имаше издателски борд. В него освен Тошев членуваха бившата главна редакторка на в. “24 часа” Венелина Гочева и настоящите собственици на пресгрупата Любомир Павлов и Огнян Донов.

Останал без дължностна характеристика

“Не мога да приема несериозното и непрофесионално отношение без всякакви журналистически и морални критерии”, коментира вчера за “БГНЕС” Тошо

” Още не мога да кажа какво ще правя, но със сигурност ще продължа да работя нещо. Чакам да бъде подписана оставката ми, мисля, че тя все още не е, необходимо ми е малко време и ще реша какво ще правя

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Тошев, чийто пост като главен редактор на изданието през годините изглеждаше непохватим. За решението му е допринесъл и фактът, че той нямал дължностна характеристика и не бил наясно какви са задълженията му.

Тошев е начело на изданието от 1990 г. Очаквано, след като германската медийна група ВАЦ се оттегли от пазара в България и продаде вестниците на дъщерното си дружество “Вестникарска група България” (ВГБ), новите соб-

ственици Любомир Павлов, Христо Грозев и Огнян Донов освободиха от поста Тошев и колежката му от “24 часа” Венелина Гочева. Бившите главни редактори бяха оставени в издателския борд, чиито функции така и не бяха пояснени.

Освен главен редактор популярият като агент “Бор” заради принадлежността му към Държавна сигурност беше и акционер в “Медиа холдинг” - издателството на “Труд”. Мажоритарен собственик в холдинга беше “ВАЦ Медийна група

България-Холдинг”, а Тошо Тошев притежаваше 6.6% от акциите. През декември той отказа да коментира дали ще продаде дела си на новите собственици заедно с този на германската група. Вчера за в. “Пари” Тошев заяви, че няма никакви дялове в дружеството.

Има ли бъдеще

От коментарите на бившият главен редактор на “Труд” във връзка с подадената оставка става ясно, че той няма намерение да спира да работи, защото “бил журналист, друго не можел и това щял да прави и в бъдеще”. Въпреки че засега се въздържа от коментари какъв ще е бъдещият медиен проект, който ще реализира, мнозина подозират, че това ще е ново печатно издание. Към него има вероятност да се присъединят и някои от бившите му подчинени от “Труд”, които след промените в собствеността масово напуснаха редакцията на вестника. Едни от тях са дългогодишният първи зам. главен редактор и дясна ръка на Тошев Никола Кицевски, който напусна официално през юни, както и журналистката “по пантофи” Валерия Велева, която в момента работи във вестник “Стандарт”.

Елина Пулчева

Мерку

Правителството одобри новата стратегия срещу прането на пари

Очаква се стратегията да бъде гласувана в парламента, а след това да се изработи конкретен план с мерки за нейното осъществяване

Правителството реши да създаде междуведомствен съвет за координация, който ще осъществява цялостен мониторинг и прилагане на необходимите решения при борбата с прането на пари. Това се случи вчера по време на редовното заседание на Министерския съвет, на което беше одобрена Нацио-

нална стратегия за противодействие на изпирането на пари. Сега предстои внасянето на проекта в Народното събрание, където да бъде гласуван, а след това ще бъде изработен и съобразеният с нея план, съдържащ конкретни мерки.

Така на практика ще се дублира дейността на антикорупционния център БОРКОР, който се създава вече една година. Неговите цели са сходни и разполага със 140 служители и бюджет от близо 5 млн. лв. годишно.

Регистър с банкови сметки

Част от мерките, които са заложили в новоприетата

стратегия, са създаването на регистър на банковите сметки и данъчните декларации. Друга идея е част от конфискуваните средства от тероризъм да бъдат събирани в специален фонд за подпомагане на жертвите на трафик на хора и наркотици. Освен за подпомагане на жертвите средствата ще бъдат отпуснати за укрепване капацитета на МВР, ДАНС и прокуратурата.

Допълнение към старата стратегия

Новата стратегия допълва Стратегията за национална сигурност в частта ѝ за финансова и икономическа

сигурност. Тя е разработена от фондация “Риск монитор” и беше обявена още преди няколко месеца. Стратегията предвижда още улесняване на достъпа на разследващите до информация, създаване на регионална мрежа от точки за контакт по проблемите на прането на пари и финансирането на тероризъм. С отнетото ще се финансират бъдещи разследвания. Част от средствата ще бъдат отделени и за помощ на пострадали от трафика на наркотици и хора. Сред предложените от “Риск монитор” идеи са също така и създаването на списък от фирми и лица с доказано участие в схеми за пране на пари.

► Новият междуведомствен съвет ще дублира дейността на антикорупционния център БОРКОР, ръководен от Румен Миланов

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

След заръката на премиера:

Росен Плевнелиев измисли опази морето временно

Държавата ще отпусне между 15 и 20 млн. лв. за отвеждането на отпадните води на курортите дълбоко в морето, докато бъдат изградени пречиствателните станции

► Инфраструктурата на Българското Черноморие се загъхва и не може да поеме нуждите на хилядите туристи. Пречиствателните станции работят над капацитетите си, а на много места въобще ги няма. И всичко отива в морето

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Министър Плевнелиев вече има план как да опази чисти плажовете по Черноморието, след като преди седмица премиерът лично му поръча да измисли "временно решение" на проблема, докато бъдат изградени пречиствателните станции. "Първият етап за решаване на проблемите с отпадните води по курортите ще бъде изпълнен до май следващата година и това е заустването на дълбоководни тръби", съобщил министърът. Следващите действия пък ще бъдат по изграждането на отдавна чаканите пречиствателни станции. Тук обаче нещата

се оплитат, защото, по думите на Плевнелиев няма яснота колко са жителите и колко почиващите в курортните региони и съответно от какви средства се нуждаят. Министърът се закарва, че докато не бъдат дадени точни данни за жителите и туристите във всяка община, няма да се правят планове за изграждането на пречиствателни станции.

Откъде идват проблемите

Най-големи неприятности има с отпадните води на най-посещаваните курорти - Созопол, ивица Равда - Св.

Влас, както и Златни пясъци - претоварени или липсващи съоръжения и тръби, които изливат нечистотии недалече от плажовете. Това ще са и първите места, където ще се инвестира в заустването на дълбоководни тръби, а за този процес по изчисленията на регионалния министър ще са нужни от 15 до 20 млн. лв.

Вторият етап, който е изграждането на новите пречиствателни станции, трябва да се осъществи с евросредства. Повече от година програмата на еко-министърството за прием на такива проекти е отворена,

като за целта са отделени над 600 млн. лв., но подадените проекти се броят на пръстите на ръцете. Сред тях пък почти липсват морските общини. Причините са както в тромавите процедури, така и във факта, че подобни проекти са сложни и времеемки. А министър Плевнелиев явно е фиксирал и друг проблем - неясния брой на туристите и населението на курортите, което пречи да се претрени с какъв капацитет трябва да са съоръженията.

Вълшебните цифри

Пример за това е Созопол,

където пречиствателната станция се строи вече седма година, а резултатът дори не е видим, макар че са вложени милиони. Данните на общината са за 80 хил. души, а според икономическото министерство леглата там са само 2000. Според областния управител на Бургас Константин Гребенаров община Созопол има нужда от пречиствателна станция за 140 хил. души. "Има европари за изграждане на пречиствателни станции. Не може обаче да има инвестиционен проект с жестоки разминавания в цифрите, когато става въпрос за еврофондове", заяви Плевнелиев.

Заради тези разминавания МРРБ ще събира и сравнява данни от три източника - общините, икономическото министерство и Националния статистически институт. Допълнително експертите от министерството имат свои данни. Те са от ВиК дружествата и се правят на количество консумирана вода през зимата и лятото. Едва след като има ясни данни колко са жителите и броят на леглата в различните общини, ще бъдат отпуснати европарите за изграждане на пречиствателни станции.

Пълна каша

Изграждането на пречиствателни станции с евросредства върви изключително бавно. При това до момента страните по тези проекти бяха две - общините и еко-министърството. Сега обаче в комуникацията се намесва и регионалното министерство и не се знае доколко това няма да забави процеса допълнително. Още повече че самата програма стартира с близо двегодишно закъснение. Реално по-големите общини трябваше да са изградили съоръженията до края на миналата година, а те не само че не са започнали, но още не са готови и с проектите си.

България е длъжна да изпълни еврорективата, според която всяка община с население над 2 хил. души трябва да разполага с пречиствателно съоръжение, а тези в близост до големи водни басейни да заустват канализацията дълбоко в морето. Второто условие, както и първото, не е изпълнено почти никъде, макар че всяка година инспекторите констатират проблема.

Рагослава Димитрова
Ани Кожжаиванова

15-20

► млн. лв. ще струва на държавата дълбоководното заустване на канализацията в Созопол, Златни пясъци и ивицата Св. Влас - Равда.

Проекти Пречиствателните станции бавно и безславно

► Общините, които са подали своите проекти за изграждане на нови и модернизирани вече съществуващи пречи-

ствателни станции за отпадни води, се броят на пръсти, като сред тях почти липсват черноморските общини, показват последните данни на еко-министърството, което одобрява проектите и осигурява финансирането им с европейски средства по

КАК ДА ЧИСТО

Росен Плевнелиев,
министър на регионалното развитие и благоустройството

” Има тотални разминавания в цифрите за броя на жителите, които ни се подават. Правителството ще адресира много ясно и коректно отговор натайк: искат ли общините да правим пречиствателни станции, трябва да представят точни цифри, съпадащи по всички нива, за да видим кой плаща и кой не плаща такси. Аз съм много впечатлен от разминаването на цифрите. Само на базата на коректни и ясни данни ще вземаме решения за нуждите и обема на тези пречиствателни станции. Три са по-спешните случаи - Златни пясъци, Слънчев бряг, заедно със Св. Влас, Равда и Несебър и Созопол.

Константин Гребенаров,
областен управител на Бургас

” Нямам конкретната информация за плановете на правителството по проблема с пречиствателните станции, но нещата следват от само себе си. Не може най-привлекателните курорти да нямат такива. Созопол например поема целия регион. Всеки хотел трябва да има яма, където да се събират водите и след това да се извозват със специални коли. Това е много скъпо и не се прави. Къде мислите, че отиват отпадните води? Ако ситуацията не се промени, в следващите една-две години туризмът ще има огромни проблеми

Оперативна програма "Околна среда".

► Около 600 млн. лв. трябва да усвоят общините с над 10 хил. жители население за тази цел, като крайният срок за кандидатстването е февруари 2012 г.

► От общо 124 по-големи общини в България 70 нямат пречиствателни станции, а други 11 се нуждаят от модернизация. Други 380 по-малки населени места са в същото положение.

► По Черноморието картината е смесена. Съоръженията в "Златни пясъци" и "Слънчев бряг" отдавна са с надвишен капацитет. В Созопол пък пречиствателна станция се строи вече от седем години без никакъв резултат. Съоръжения

липсват и по най-южното Черноморие - Ахтопол и Синеморец.

► Приморско от миналата година е свързано с пречиствателната станция в Китен. В община Царево има нова пречиствателна станция, модеризирана е и станцията в Лозенец, но и в тази община има проблеми с капацитета.

► По Северното Черноморие проблемите също са сериозни, като всички съществуващи станции са претоварени. Новите съоръжения в Шабла и Балчик пък все още не са свързани с канализацията. Добър пример е единствено Бяла-Обзор, където има сравнително модерна станция.

"Летище София" поема управлението на аерогарата в Балчик

След като не успя с идеята да формира ново държавно дружество за летището в Балчик, кабинетът намери друг начин да инвестира държавни пари в него

Правителството възложи на "Летище София" управлението на летището в Балчик. Към момента аеропортът край морския град е неактивно военно летище.

Преди месец премиерът заяви, че летището в Балчик трябва да се превърне от военно в гражданско до пролетта на 2012 г., а след това евентуално да бъде дадено на концесия. За целта кабинетът първоначално създаде държавно дружество "Летище Балчик" ЕООД, което да поеме управлението. Капиталът на дружеството беше определен в размер на 390 хил. лв.

Пред новото дружество обаче се появили значителни трудности - за да се осъществи този план, трябваше да се иска разрешение от ЕК, тъй като финансирането на фирмата се води държавна помощ. План Б пък беше дружеството да тегли заем. Според транспортното министерство за летището в Балчик ще бъдат необходими 40 млн. лв.

Промяна в плана
Държавното дружество и

сметките за евентуални заеми явно се оказаха неуспешен вариант за кабинета. Тъй като софийското летище едва от вчера получи права за управление на летището в Балчик, все още не е ясно какви инвестиции ще бъдат направени. Кабинетът обаче е на мнение, че софийският аеропорт има достатъчно добър опит в управлението, което гарантира изпълнението на проекта. Това ще даде възможност в най-кратки срокове летище Балчик да започне да приема граждански въздухоплавателни средства.

Конкуренция

Едно от основните предимства на летището в Балчик е неговото разположение. Военното летище е в особена близост до летището във Варна. Именно тази географска близост според някои хипотези може да се окаже нож с две остриета. По думите на бившия транспортен министър Петър Мутафчиев, ако военното летище започне да функционира, това може да доведе до отказ от страна на концесионера на летище Варна "Фрапорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт" АД да изпълни поетите ангажменти пред държавата за нови инвестиции.

Борисов за монопола

От своя страна обаче премиерът Бойко Борисов се зарече, че ще разбие този монопол (концесионера на Варна и Бургас "Фрапорт"). По

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

думите на Борисов функционирането на летището в Балчик ще засили конкуренцията между военния аеропорт и летище Варна.

"Трябва да информираме Брюксел, че това е антимонополна мярка за изграждането на алтернативно летище на Варна, тъй като над 60 хиляди автобуса преминават от аерогарата през центъра на Варна за Северното Черноморие, за да подсилим там и туризма, бизнеса, хората и въобще тази част на България", коментира той. Според Борисов на бившата военна писта в Балчик ще може да кацат дори самолети Боинг 747.

Очаквания

Очакванията са, че след

като "Летище София" поеме управлението на старото военно летище, то ще може да поеме около 1/3 от полетите до Варна. С това ще се облекчи значително тежката транспортна ситуация в града, особено през лятото, тъй като централният поток от автобуси и коли към курортите на север в момента минава изцяло през града, коментираха от аеропорта.

Летището в Балчик ще обслужва туристи, ползващи въздушен транспорт за почивката си на Северното Черноморие - Албена, Балчик, Кранево, Каварна, казват още от аеропорта.

Кина Драгнева

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ФОНД ФИНАНСИРА СПЕЦИАЛИЗИРАНИ УСЛУГИ ЗА ПО-ЕФЕКТИВНА ГРИЖА И УПРАВЛЕНИЕ НА СТОПАНСТВА И ГОРИ

ЕВРОПА КОНСУЛТИРА БЪЛГАРСКИ ФЕРМЕРИ И СОБСТВЕНИЦИ НА ГОРИ

Вие сте земеделски производител или притежавате гора, може да кандидатствате за „Използване на консултантски услуги от фермери и собственици на гори“ по мярка 114 от Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г. Кандидатите могат да бъдат физически, юридически лица или общини. Целта на мярката е подобряването на устойчивото управление на земеделските стопанства чрез консултантски услуги. Фермерите ще получат съвети в специфични области на растениевъдството/животновъдството, ефективното управление и пълното изготвяне на кандидатура по мярка 214 „Агроекологични плащания“. Предвижда се собствениците на гори да бъдат консултирани за горското законодателство, вещното право, съвременни практики за стопанисване, планиране на лесовъдски дейности, екосистемни ползи, превенция и защита от пожари, насекоми и болести. Финансовата помощ е в размер на 80% от общите допустими разходи, но не повече от 1500 евро. За комплекта консултации в областта на горите максималната стойност е 240 евро.

Повече информация за мярката и условията може да намерите на www.mzh.government.bg и www.psr.government.bg.

МИНИСТЕРСТВО
НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

Програма
за развитие на
селските райони
(2007-2013)
Министерство на
земеделieto и
храните

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРНИ
ЗА БЪЛГАРСКОТО СЕЛО

Европейски
земеделски фонд
за развитие
на селските райони
„Европа инвестира
в селските райони“

„ЕВРОПЕЙСКИ ПАРНИ
ЗА БЪЛГАРСКОТО
СЕЛО“

Последно

Таванът за трансплантациите на деца в чужбина ще е 180 хил. лв.

Това е стъпка напред, но не и решение на проблема, смятат неправителствените организации

► Трансплантациите в чужбина струват между 150 хил. и 270 хил. EUR

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Таван на държавното финансиране на трансплантациите на деца в чужбина ще има и той ще е равен на 180 хил. лв. (90 хил. EUR) на година. Това реши правителството вчера по време на редовното си заседание. Тази сума ще бъде отпускана от бюджета на Център „Фонд за лечение на деца в чужбина“. В момента институцията разполага с 9.2 млн. лв.

Стъпка напред, но не и решение

Постановлението на правителството е стъпка в правилната посока, но не и решение на проблема, смятат неправителствените организации. Въпросът кой ще носи отговорност за пълното финансиране на трансплантациите на децата в чужбина остава висещ. Средно една такава манипулация извън България струва между 150 хил. и 270 хил. EUR в зависимост от сложността. Макар и 180 хил. лв. на година да са крайно недостатъчни, все пак трябва да отбележим, че управляващите постъпиха мъдро, като отмениха решението си таванът на финансирането на трансплантациите да бъде равен на трикратната стойност на съответната необходима трансплан-

тация в България.

Мярката бе безумна поради няколко причини. Първо, фондът за лечение на деца има правото да финансира най-вече манипулации, които не може да бъдат извършвани в България. Второ, в момента в България трансплантациите на сърце струват 40 хил. лв., на бъбреци - 15 хил. лв., а на черен дроб - 50 хил. лв. Ако все пак се наложи да бъде направена такава в чужбина, фондът ще трябва да отпусне за трансплантация на сърце 120 хил. лв., за бъбреци - 45 хил. лв., а за черен дроб - 150 хил. лв. Нито една от тези цифри не достига 180 хил. лв. Затова настоящото решение, от една страна, е в полза на пациентите.

Нож с две остриета

От друга страна обаче, те са ошетенни, тъй като сумата има давност 1 година. Трансплантациите в чужбина обикновено многократно надхвърлят стойността от 180 хил. лв. Тогава възниква въпросът как ще работи фондът. „Ще изискваме ли доказателство, че останала сума може да бъде намерена? Ще отпускат ли парите или не, ако тя трудно може да бъде намерена?“, пита председателят на Бъл-

гарски дарителски фонд Красимира Величкова.

Здравният министър д-р Стефан Константинов призова хората да даряват на фонда за лечение на деца в чужбина вместо на МВР. Според Величкова обаче те ще бъдат демотивирани да даряват, тъй като няма да има яснота дали пълната сума ще бъде намерена и дали лечението ще се проведе. „Ние ще поставим остро въпроса защо точно 180, а не 200 хил. лв. например. На базата на какво е определена сумата“, каза тя пред в. „Пари“.

Разковничето

Според Красимира Величкова проблемът далеч не е в парите, защото са необходими само около 3 млн. лв. допълнително финансиране за фонда, за да може да покрие пълното лечение на децата до края на тази година. Парите може да бъдат взети от излишъците от 2009 г. например. Тогава се развихри скандалът за солидна неизразходвана сума от фонда, но не стана ясно какво се е случило с нея. По закон парите, отделени за фонда, не може да се харчат за други цели и може да бъдат прехвърляни през годините. В такъв случай защо няма финансиране?

Елена Петкова

Мнение

Половин решение не е решение

Днешното постановление на правителството е крачка напред, но не е решение на проблема с финансирането на лечението на децата в чужбина. Половин решение не е решение. Обикновено трансплантациите в чужбина са много по-скъпи от 180 хил. лв.

Остава въпросът чия е отговорността за финансирането на лечението на тези деца, които не може да бъдат лекувани в България. Приблизително трансплантациите на бъбреци са между 150 хил. и 200 хил. EUR. Ако става дума за костномозъчни трансплантации при онкологични заболявания, сумите са много по-големи.

При такива тежки случаи дарителските кампании не помагат, защото изискват много време, а трябва да се действа бързо. В „Единен дарителски номер“ е имало единични случаи, в които са се събирили необходими суми

Красимира Величкова, председател на Българския дарителски форум

от дарителски кампании. За Гого от „Тоника“, за Емо Харизанов събрахме много пари. В инициативата „Спаси Дарина“, която стартира преди 3-4 години, досега повече от 20 деца са намерили достъп до лечение.

В системата „Единен дарителски номер“ сега имаме над 140 кампании, затова е много трудно. Имаме хора, които набират пари от 2-3 години. ■

Едно към едно

Новото решение е успех на организацията на здравеопазването

В момента всички деца могат да разполагат със 180 хил. лв. за лечение в чужбина. Няма да има проблеми за догодина. Бюджетът непрекъснато се променя - от 5.5 млн. лв. за миналата година, тази година ще е 8 млн. лв. През 2006 г. 39 деца са били изпратени, а през 2010 г. са били 276. Тази година ще бъдат над 300.

Фондът работи, това са тежки случаи, които не може да се излекуват тук, и това е една допълнителна помощ за родителите от страна на държавата. За нас е важно максимален брой деца да бъдат лекувани. Съвременната медицина е много скъпа. Средната сума, която е необходима, е около 20 хил. EUR. Така ние ще дадем възможност на много деца. Това са фактите - статистиката показва, че всяка година болните деца се увеличават. Новото решение е успех на организацията на здравеопазването.

Досега не е имало отказ за лечение на деца в чужбина поради финансови причини. Отказите са единствено по медицински съображения, когато се е сметнало, че тук това лечение съществува.

Д-р Стефан Константинов, министър на здравеопазването

” Положението на Либия е по-критично в сравнение с държави като Египет и Тунис, които също преживяха революцията, защото страната ще трябва да създаде своя конституция

Д-р Махмуд Крема

” Случаите с арестуваните синове Мохамед и Сейф ал Ислам във вторник бяха театър, с който правителството се опита да демонстрира сила и да покаже, че местните телевизии лъжат

Вежди Елнаили

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Ден на доверие и нови очаквания за Либия

Либийската общност в България очаква до месец в Триполи да бъдат организирани парламентарни и президентски избори

Режимът на Кадафи няма шанс да се справи с бунтовниците и е въпрос на време да бъде обявена новата република Либия. Това заявиха представителите на либийската общност в България д-р Махмуд Крема от Пловдив и Вежди Елнаили. Говорителите определиха медийното недоверие в бунтовническите сили във вторник като театър и отчаян ход на правителството на Кадафи да се пребори с революцията. Д-р Крема беше категоричен, че превземането на резиденцията на либийския лидер е най-яркото доказателство за рухването на режима.

Представителите на общността очакват в рамките на осем месеца да бъдат организирани обявените от председателя на Преходния национален съвет Мустафа Абдел Джалил парламентарни и президентски избори. Според д-р Крема положението на Либия е по-критично в сравнение с държави като Египет и Тунис, които също са преживели революцията, защото във възстановителния период страната ще трябва да създаде и своя конституция. Говорителите обобщиха, че очакват една "нова държава, с ново име, нови идеи и нов флаг". Те изразиха надежда, че няма да се появят радикални движения на изборите, осланяйки се на впечатленията си, че народът в Либия е обединен.

А къде е Кагафи
Въпросът за местонахождението на Кадафи е един от най-сериозните про-

блеми, с които предстои да се преборят държавата и световната общност. Представителите на либийската общност в България коментираха, че никой не би могъл да даде точен отговор на този въпрос и различните източници продължават да спекулират с информация. Те бяха категорични, че либийският лидер трябва да бъде заловен и съден, без значение дали това ще се случи в Либия или пред международния трибунал.

Връщане на доверието в опозицията

След тежкия за авторитета на бунтовниците вторник в сряда доверието в силите на революцията сякаш беше възстановено. Според Пентагона либийските бунтовници в крайна сметка са установили контрол върху по-голямата част от Триполи. Бунтовници са

забелязани да разграбват оръжейни складове във военния комплекс "Баб ал Азия". Един от най-сериозните им успехи е превземането на резиденцията на Муамар Кадафи късно във вторник. В следобода на изминалия ден бунтовниците съобщиха, че правителствените войски са бомбардирани обекти в централната част на либийската столица. Атакувани са споменатата резиденция и хотел "Риксос", в който вече няколко дни са блокирани международните журналисти.

Финансово рамо от САЩ

Междувременно бунтовническите сили обявиха, че не се нуждаят от финансовата подкрепа на международната общност. Те потърсиха съдействие за размразяване на либийските пари в европейските банки. Правителството на САЩ

започна действия по освобождаването на около 1.5 млрд. USD от държавните средства на Либия, които революционните сили да използват за хуманитарни цели. Франция и други страни членове на ООН започнаха да работят върху проекторезолюция, която да помогне на Преходния национален съвет на Либия да получи контрол върху ресурсите на страната. Според шефа на Либийската фондова борса Сюлейман ал Шаоми средствата, които е натрупал режимът на Кадафи, са

достатъчни, за да компенсират загубите от шестмесечните военни действия в страната. До момента икономиката на страната е изгубила близо 15 млрд. USD, но инфраструктурата е сравнително незасегната. От решаващо значение ще бъдат бързите и решителни мерки за политическото възстановяване на страната и възстановяването на производството на нефт. Опозицията обяви, че всички подписани петролни договори ще бъдат спазени.

Ангел Симитчиев

1.6

► млн. USD награда за главата на Муамар Кадафи обявиха либийските бунтовници

АБОНИРАЙ СЕ СЕГА ЗА 1 МЕСЕЦ ЗА **Пари** ЛЕСНО И БЪРЗО **21 ЛВ.**

тел. 02/4395853 | sales@pari.bg | www.pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Число

12 624 725

▶ акции ще изгаве БАКБ при увеличението на капитала си

Кредитите на БАКБ без просрочие и обезценка са по-малко от 33%

В банката започва увеличение на капитала, което трябва да донесе 50 млн. лв.

По-малко от 33% от кредитите на Българо-американската кредитна банка към 30 юни 2011 г. са без просрочие и обезценки. Това става ясно от данните в публикувания проспект за започващото увеличение на капитала в БАКБ. Близко 2/3 от кредитния портфейл на банката са съставени от необслужвани заеми или кредити, поставени под наблюдение. Данните за БАКБ идват ден след като статистиката на Българската народна банка отчете нов скок в просрочените и предоговорените кредити у нас през юли с около 340 млн. лв. и дял от 21.23% в общия обем на кредитите в България.

Според финансовите показатели на БАКБ, публикувани в проспекта за публично предлагане на акции от увеличението на капитала, 32.3% от кредитите са без просрочие и обезценка, 20.3% са просрочени, но необезценени, а обезценените кредити

са 47.4%.

Обяснение

От банката обясняват финансовите си показатели с лошото състояние на някои от секторите, в които приоритетно е съсредоточен кредитният й портфейл. "Продължаващото влошаване на пазара на недвижими имоти в България повлия негативно върху резултатите и позицията на банката през 2010 и първата половина на 2011 г. и поставя съществени предизвикателства в бъдеще", обясняват от БАКБ. В проспекта пише още, че продължителен спад в някои от основните сектори, в които оперират клиентите на банката, би могъл да доведе до трайни финансови затруднения за тези клиенти и да увеличи риска от кредитни загуби, което може да има значителен неблагоприятен ефект върху дейността на банката, резултатите от нейните операции и финансово състояние.

Според данните в проспек-

та близо 25% от всички отпуснати от банката кредити са в сектора на строителството. Други 21% са инвестиции в развитие на недвижими имоти, 16% са в хотели, а 10% - в бизнес с ипотечни кредити.

Ръководството на банката обаче вярва, че БАКБ е адекватно позиционирана да посрещне икономическите трудности, пред които е изправен българският малък и среден бизнес, включително продължаващото негативно развитие в сектори като строителството и недвижимите имоти.

Концентрация

"Към 30 юни 2011 г. съществен процент от кредитния портфейл на банката остава концентриран в ограничен брой сектори на икономиката. Банката е изложена значително на рисковете, произтичащи от състоянието на пазара на имоти в България поради кредитирането на проекти, свързани с развитието на недвижими

имоти и строителството и отпускането на жилищни и бизнес ипотечни заеми (60.7% към 30 юни 2011 г.)", пише в проспекта. От друга страна, 83.0% от кредитния портфейл са обезпечени с недвижими имоти.

От банката отчитат също, че голяма част от кредитния й портфейл е концентрирана в ограничен брой клиенти. Към 30 юни 2011 г. най-големите 20 кредитни експозиции, включително гаранции, неусвоени ангажименти по кредити и други инструменти, представляват съответно 39.1% от общите кредитни експозиции на банката. БАКБ е наложила лимит за експозиция към един кредитополучател (група свързани кредитополучатели) до 25% от капиталовата база. "Независимо от законоустановените ограничения за големи експозиции не е сигурно, че дейността на банката, резултатите от нейните операции и финансовото й състояние няма да бъдат неблагоприятно засегнати от неизпълнението на един или повече от най-големите й кредитополучатели", предупреждават от банката в проспекта си.

Капитал

Капиталът на БАКБ ще бъде увеличен до 25 249 450 лв. чрез издаването на нови до 12 624 725 акции с емисионна стойност от 4 лв. всяка. Така, ако всички книжа бъдат записани, в банката ще влязат 50 млн. лв. Решението за увеличение на капитала беше гласувано на извънредно общо събрание, след като най-големият собственик - фондът на Цветелина Бориславова "СИЕСАЙЕФ", успя да наложи своя модел. По-рано между фонда и втория по големина акционер в банката - "Граммърси", се разрази спор как точно да стане увеличението - на каква цена и при какъв обем издадени нови акции.

▶ Чрез своя фонд "СИЕСАЙЕФ" Цветелина Бориславова гържи 49.99% от капитала на банката

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

ОСНОВНИ ФИНАНСОВИ ДАННИ

Показатели	2010 г.	2009 г.	2008 г.
Нетен доход от лихви	48,74	76,28	79,68
Оперативни приходи, общо	51,21	78,02	84,06
Административни разходи	-16	-12,87	-11,07
Обезценка на финансови активи	-55,42	-40,03	-14,85
Печалба/ (загуба) за периода	-20,84	21,02	51,76
Основни доходи на акция (в лева)	-1,65	-1,66	4,1
Общо активи	735,27	807,29	818,67
Кредити и аванси на клиенти (нетно от обезценка)	523,45	648,28	676,25

Показатели	30.06.2011 г.	30.06.2010 г.
Нетен доход от лихви	11,03	26,66
Оперативна печалба	5,81	20,65
Печалба/ (загуба) за периода	-14,54	3,73
Основни доходи на акция (в лева)	(1.15)	0.30
Общо активи	725,11	798,64
Нетни кредити на клиенти	487,053	600,876
Собствен капитал	174,505	212,602

Данните са в хил. лв.

Мирслав Иванов

Производителите на мед ще “обучават” клиентите си за полезните му свойства

До 12 хил. т мед се произвеждат годишно в България, а основен проблем на пазара е липсата на култура за консумация на пчелни продукти

Производителите на мед ще “обучават” клиентите си за полезните му свойства на специално изложение, наречено “Национална седмица на българските пчелни продукти”. На него организаторите от пчеларското сдружение “Родопикаселект” ще разясняват полезните свойства на пчелните продукти и най-вече на прополиса и пчелното млечице, които са по-скъпи и по-непознати като свойства.

Това според тях ще увеличи продажбите, които в момента били далеч от западните стандарти. Липсата на потребление води и до по-ограничено производство. Според сдружението дори консумацията на мед, който е най-известният и достъпен пчелен продукт, е на доста ниско ниво у нас, сравнено с чуждите пазари. Младен Котларски, почетен председател на Асоциацията на пчеларите професионалисти, сравни нашето потребление с това

на страните от Европейския съюз. Според него там се консумира 12 пъти повече мед на глава от населението, отколкото у нас. Германия е и основният пазар, за който българската продукция се изнася. Между 8 и 12 хил. т мед се произвеждат годишно в България. Колкото по-благоприятен е климатът през съответната година, толкова по-големи са и количествата. В момента средната цена на килограм мед е 3.40 лв.

Проблеми в сектора

Основен проблем на бранша са както липсата на култура за потребление, така и отсъствието на адекватна държавна политика, която да субсидира производителите. Младен Котларски коментира изменената Наредба за изискванията за директни доставки на малки количества суровини и храни от животински произход. Според него тази наредба се е явявала като спасителна сламка не само за пчеларите, но и за земеделците като цяло у нас. “През последните години искахме да се преборим с помощта на министерството на земеделието за промените в наредбата. Тя щеше да е спасителната сламка за земеделците у нас. Вариантът обаче,

► Според Ефрем Моллов, председател на пчеларското сдружение “Родопикаселект” и председател на Асоциацията на пчеларите професионалисти, тази година реколтата на мед у нас ще е средно добра

СНИМКА БОБИТОШЕВ

който беше публикуван в “Държавен вестник”, беше друг и не беше този, по който положихме съвместен текст в нормативния акт ограничава продукцията, която производителите на пчелни продукти могат

директно да продават към крайни клиенти. “Имаме право да продадем само до 40% от собственото си производство, а останалото пак ще е изкупувано от посредниците. Това е огромна беда за нас като производители”, изясни

Котларски. Като реакция на променения текст е заведен иск срещу земеделското ведомство.

Очаквания

Очакванията на Ефрем Моллов, председател на пчеларското сдружение “Родопи-

каселект” и председател на Асоциацията на пчеларите професионалисти, са за средно добра реколта тази година. “Най-много мед се произвежда в Северна България и там реколтата е добра”, заяви той.

Ивана Петрова

ВАС освободи акциите на “Енергони” за търговия

Компанията има оценка от 1.69 млрд. лв. и е най-голямата на борсата

Върховният административен съд окончателно отмени забраната акциите на “Енергони” да се търгуват на Българската фондова борса. Петчленен състав на съда е потвърдил взетото на по-долна инстанция на ВАС решение от 9 август, което беше обжалвано от Комисията за финансов надзор. Така акциите на компанията са вече свободни за търговия, а с цена от 3 лв. за брой компанията има пазарна капитализация от близо 1.7 млрд. лв. и е най-голямата на БФБ.

Принудителна мярка

С определението се премахва принудителната мярка, която в края на април 2010 г. тогавашният заместник-председател на КФН Ралица Агайн наложи на Българската фондова борса за спиране на търговията. Мярката трябваше да важи, докато борсата не получи от КФН уведомление, че независимият одит, назначен от надзора, е приключил с одиторско мнение без забележки или до представянето

на коригирани финансови отчети от страна на “Енергони” в съответствие с одиторското мнение. Независимият одит, извършен от “Ърнст и Янг Одит” ООД, обаче приключи с отказ за изразяване на мнение от страна на одитора поради невъзможност да получи достатъчни и уместни одиторски доказателства, които да послужат за база за изразяване на одиторско мнение. Така забраната за търговия остана в сила. Мярката задължаваше борсата да не допуска до търговия емисия акциите от увеличението на капитала на “Енергони” на стойност 547 млн. лв.

Патент

Тя беше наложена заради съмнения в оценката за патент за енергия от вятърен парк, който беше използван като основание за

огромното увеличение на капитала. Няколко месеца преди да наложи мярката на борсата, КФН разреши вливането на две дружества в “Енергони”, с което беше направено и увеличението. Капиталът на дружеството беше увеличен от

250 хил. лв. на 547.6 млн. лв. след осъществено преобразуване чрез вливане на “Роял Ресортс” АД и “Роял Инвествънт” ЕАД в “Енергони АД”. Патентът за изграждане на вятърна централа беше оценен на над 500 млн. лв.

КФН на няколко пъти изпраща сигнали до ДАНС със съмнения за пране на пари при сделки с акции на дружеството. Все още обаче не е ясно дали разследващият орган е предприел някакви проверки. Въпреки че е оценявана на близо

1.7 млрд. лв., “Енергони” на практика не развива дейност. Единствените й приходи за първото полугодие са 2 хил. лв. от промяна на валутни курсове. Разходите за дейността са 230 хил. лв., а загубата й е 228 хил. лв. □

1.7

► млрд. лв. е пазарната капитализация на “Енергони”, след като акциите на компанията отново вече се търгуват на борсата

СНИМКА BLOOMBERG

Централните банки ще запазят златото си

Разпродажбите няма да решат дълговите проблеми на страните, а възстановяването на резервите по-късно ще бъде скъпо, смятат анализатори

Няма вероятност централните банки да започнат да разпродават злато, дори и да имат нужда от пари, за да се справят със задълбочаващата се дългова криза. Това сочи прогнозата на международната инвестиционна банка Morgan Stanley. За първи път от двадесет години насам централните банки се превърнаха в нетен купувач на благородния метал. От началото на годината златните си резерви са увеличили Тайланд, Южна Корея, Казахстан, Мексико и Русия.

Тенденция

В началото на седмицата цената на златото достигна исторически връх от над 1910 USD/тр. у. заради повишеното търсене на метала като убежище срещу дълговата криза и поевтиняващите валути. Нещо повече, очакванията са този ръст да се запази като тенденция и до края на годината прогнозите са металът да достигне 2000 USD/тр. у. Възможно е инвеститорите да решат да се възползват от високата цена в момента и да започнат да продават, което ще доведе до известна корекция, но тя ще бъде само временна, смятат специалистите.

Поскъпващ актив

Централните банки обаче

едва ли ще се разделят със златото си, а именно те държат най-голямата част от благородния метал. "Ако го продадат сега, след това ще им излезе изключително скъпо да го купят отново", коментира главният икономист по металите в Morgan Stanley Australia Питър Ричардсън в интервю за Bloomberg. Според него те биха предпочели да оставят в резервите си поскъпващ актив, отколкото да го използват за понижаване на дълга. Дори централните банки в Европа да бъдат изкушени да си осигурят пари, като продадат злато, приходите със сигурност няма да покрият дълговете им, категорични са анализаторите. Освен това никой от централните банки няма доверие на валутите на другите страни.

Въпреки кризата в Европа и понижаването на рейтингите на Гърция, Португалия и Ирландия еврото е поскъпнало спрямо 14 от 16-те валути на основните търговски партньори заради намесата на Европейската централна банка (ЕЦБ) с изкупуването на държавни облигации. Преди ден германският канцлер Ангела Меркел отхвърли идеята държавите да използват злато като обезпечение за спешните заеми за закъсалите страни от еврозоната, което може да доведе до

проблеми с отпускането на втория помощен пакет за южната ни съседка.

Споразумение

През лятото на 2009 г. европейските централни банки решиха да удължат с още пет години тавана за продажба на злато. Съгласно споразумението между ЕЦБ и банките на 18 други държави до септември 2014 г. те няма да продават повече от 400 т злато годишно. С най-големи резерви на Стария континент освен ЕЦБ са Германия, Италия, Франция, Холандия, Португалия, Испания и Австрия. За първи път от 20-ина години насам през 2010 г. покупките на злато от централните банки в света са надвишили продажбите, като нетно институциите са закупили 87 т. През второто тримесечие на 2011 г. покупките са скочили близо пет пъти до 69.4 т, с което общото количество за полугодия е достигнало 192.3 т. Само за един месец - от юни до юли, южнокорейската централна банка е закупила 25 т с цел да намали инвестиционния риск при управлението на резерва си.

Продавач

Единственият продавач на благородния метал в момента е Международният валутен фонд, казва Ричардсън.

СНИМКА BLOOMBERG

1778.80

► USD/тр. у. гостигна цената на златото в Ню Йорк, което е понижение от 4.43% след рекордния скок в началото на седмицата

От октомври 2009 до края на 2010 г. МВФ е продал общо 403.4 т злато с цел предоставяне на нисколихвени заеми за нуждаещите се страни. Повече от половината от това количество е била куп-

пена от централни банки, показват данни на Световния съвет по златото.

Затова анализаторите са единодушни, че не може да се очаква разпродажба на благородния метал

от страна на централните банки. Те ще останат нетни купувачи на злато и през тази година, прогнозираят и от Световния съвет по златото.

Излика Филипова

Сделки с товарни автомобили донесоха 16% пазарен дял за "УниКредит Лизинг"

За второто тримесечие на годината дружеството е реализирало сделки в размер на 87.7 млн. EUR

Според данни на Българската асоциация за лизинг (БАЛ) за второто тримесечие на 2011 г. "УниКредит Лизинг" притежава 16% пазарен дял. Той е постигнат с реализацията на сделки на стойност 87.7 млн. EUR. Проучването на пазара, което БАЛ изготвя, показва, че най-голям дял в обемите

на новия бизнес на "УниКредит Лизинг" се пада на лизинга на товарни автомобили. След това са лизингите за оборудване и леки автомобили. Според главния изпълнителен директор на "УниКредит Лизинг" Румен Иванчев приоритет в работата на компанията ще бъде подобряването качеството на активите, разумното управление на риска и развитието на текущите стратегии.

Увеличават се новите договори

По данни на асоциацията и БНБ новите договори

за финансов лизинг у нас за първото шестмесечие на 2011 г. са на стойност 531 млн. лв. Най-голям дял имат договорите за машини, съоръжения и индустриално оборудване, които са 26.73%. Следват товарни и лекотоварни автомобили с 26.71%. На трето място са леките коли със 134 млн. лв. стойност и 25.25% от общия пазар.

Вземанията по финансови лизинзи

Вземанията по финансов лизинг в края на второто тримесечие на 2011 г.

според БНБ са 3.764 млрд. лв. За същия период на миналата година те са били 4.376 млрд. На годишна база спадът е с 14%. В края на второто тримесечие на 2011 г. вземанията по финансов лизинг са по-малко с 2.1% - 80.4 млн. лв. спрямо март 2011 г. Вземанията по договори за финансов лизинг на леки автомобили са 1.041 млрд. лв. В края на юни 2011 г. те спадат на годишна база с 23.9%. В общия размер на вземанията по този тип лизинг те имат относителен дял около 27.7% в края на юни 2011 г.

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Moody's понижи рейтинга на Япония

Страната трябва да се справи с високия си държавен дълг, ръста на йената и последиците от земетресението през март

5

▶ млрд. USD е БВП на Япония - 6 пъти по-нисък от държавния дълг

Рейтинговата агенция Moody's понижи оценката си за държавния дълг на Япония с един пункт до Aa3. Основна причина за това е натрупването на дълг след световната рецесия през 2009 г., събщи Reuters.

Япония изпада в неблагоприятно положение седмица преди да избере следващия си министър-председател. Настоящият Наото Кан не се ползва с особена популярност в страната заради опитите си да манипулира реакциите след земетресението през март и радиационната криза в резултат на повредената ядрена централа.

Понижаването на рейтинга е още едно напомняне, че почти всички напреднали икономики се сблъскват с проблеми с държавния си дълг. По-рано през този месец Standard&Poor's понижи рейтинга на САЩ, а Moody's предупреди през юни, че може да понижи оценката си за Италия, след като дълговата криза в Европа се задълбочи.

История на пониженията

Новата оценка за Moody's за Япония е с три степени по-ниска от мечтаната AAA, която Токио загуби през 1998 г., но все още се счита за висок рейтинг. В момента Япония е на нивото на Китай - страната, която през миналата година й отне мястото на втората по големина световна икономика.

Предизборни очаквания

“През последните пет години честите промени в японската администрация попречи на правителството да приложи дългосрочна икономическа и фискална стратегия и да въведе ефективна политика”, обобщи от Moody's.

Рейтинговата агенция предупреди през май, че

▶ Рейтинговата агенция предупреди през май, че може да понижи рейтинга на Япония заради все по-сериозните опасения, че страната не взема мерки, за да се справи с държавния дълг

СНИМКИ BLOOMBERG

може да понижи рейтинга на Япония заради все по-сериозните опасения, че страната не взема мерки, за да се справи с държавния дълг. Той е два пъти по-висок от брутният вътрешен продукт (БВП) на страната, който възлиза на 5 млрд. USD.

Министърът на финансите Йошихико Нода - един от възможните наследници на Кан, се въздържа от директен коментар за понижението на Moody's. “Последните търгове на японски държавни книжа срещат благоприятно търсене и не виждам никаква

промяна в доверието на пазарите към японските облигации”, обяви все пак Нода.

Според анализаторите понижението не е изненада, затова ефектът върху пазарите е приглушен. Според очакванията им рейтингът е щял да се понижи след изборите, но заради липсата на кандидат, способен да проведе финансова реформа, Moody's са действали сега.

Следващият министър-председател на Япония ще се сблъска с редица предизвикателства заради изграждане на ядрена

политика след аварията във Фукушима, справяне с поскъпването на йената и нарастването на държавния дълг.

Предизвикателства пред Япония

От Moody's обяха, че Япония трябва да постигне 3% номинален ръст в БВП, за да се справи с дефицита. Според агенцията планът на правителството да удвои данъка върху продажбите не е достатъчно смел и управляващите го осъзнават.

Понижаването на рейтинга на японския държа-

вен дълг се случва за първи път от 2002 г., когато той достигна степен A2, шест степени под най-високата. Оттогава агенцията е повишавала рейтинга на страната три пъти, като последният беше през май 2009 г.

Постоянната дефлация и бавният икономически растеж пречат на японската икономика от години, като намаляват приходите от данъци за правителството. По тази причина то разчита на емитиране на ценни книжа, за да финансира бюджета си.

Златина Димитрова

” През последните пет години честите промени в японската администрация попречи на правителството да приложи дългосрочна икономическа и фискална стратегия и да въведе ефективна политика

Рейтингова агенция Moody's

Акциите на Heineken поевтиняха с 14.5%

Понижението дойде, след като от компанията признаха намалено търсене в основните си европейски пазари и САЩ

С 14.5% паднаха акциите на европейския топпроизводител на бира вчера. Инвеститорският интерес намалня, след като компанията обяви финансовите си резултати за първата половина на 2011 г., и те се оказаха по-ниски от очакваното. Реализирана е оперативна печалба от 605 млн. EUR, която е с 11% повече от резултатите на компанията през същия период на 2010 г., но не оправдава очаквания ръст от 17%, пише ВВС.

От компанията обяха, че трудностите на основните й пазари в Европа и САЩ продължават. Затрудненията са обосновани от световната ико-

номическа нестабилност, високата безработица и слабата потребителска увереност. От Heineken обяха, че се борят и с повишени производствени разходи. По думите им бизнесът в Латинска Америка, Централна и Южна Африка, Азия и Тихоокеанския регион се развива по-добре.

“Heineken претърпя по-слаб обем на продажбите във високия сезон на юли и началото на август 2011 г., причинен от лошите метеорологични условия в Европа в комбинация с по-ниското доверие на потребителите на някои ключови пазари”, казват от компанията.

Фирмата разширява дейността си в световен мащаб, за да компенсира проблемите на основните си пазари. Heineken навлезе в Мексико през март. В момента компанията контролира 40% от пазара, след като купи най-голямата местна пивоварна

Femsa. През изминалия месец Heineken отвори първата си пивоварна и в Индия.

Холандската компания разпространява основната си марка Heineken глобално, поради което бирата е по-търсена от другите й продукти.

Въпреки увеличените разходи за маркетинг търсенето в основните пазари на Heineken остава ниско - особено в барове и кафенета.

“Развитието в някои части на Европа и САЩ се очаква да остане затруднено поради сегашната икономическа несигурност, висока безработица, слабото доверие на потребителите”, заявява фирмата в междинните си резултати.

Heineken посочиха също, че са изправени пред вдигане на производствените разходи, въпреки че са успели да предотвратят голяма част от тяхното въздействие през годината. □

Индонезия ще произведе по-малко захар от очакваното

Страната ще бъде принудена да внесе повече суровина, за да попълни дефицита си

Индонезия може да произведе по-малко от очакваното количество от суровината тази година, тъй като силните дъждове са се отразили на реколтата. Това прогнозира Индонезийският съвет по захарта, цитиран от Bloomberg.

Прогноза

Производството на рафинирана захар за 12-те месеца от началото на май ще бъде по-малко от 2.58 млн. т. Очаква се съветът официално да понижи прогнозата си през септември. През миналата година производството беше 2.3 млн. т. В същото време по данни на министерството на промишленост-

та потреблението в Индонезия през тази година ще бъде 5.2 млн. т. Фермерите в страната са посадили 453 хил. ха захарна тръстика, което е с 5% повече, отколкото миналата година, но времето е неблагоприятно за реколтата.

Пазар

Пониженото вътрешно производство може да принуди Индонезия да внесе повече захар. Това вероятно допълнително ще оскъпи суровината на световните пазари. За последната година цената на суровата захар в Ню Йорк скоочи с 53%. Според браншовата асоциация Индонезия ще предпочете да внесе сурова вместо рафинирана захар, за да попълни дефицита си. Очакванията са страната да купи 2.84 млн. т в сравнение с 2.48 т през миналата година.

СНИМКА BLOOMBERG

Число на геня

Обем

43 463

▶ акции на "Централна кооперативна банка" АД бяха изтързувани на БФБ, като цената на книгата се понижи с 0.75%

Регионални индекси

Основният индекс на БФБ отбеляза понижението

Sofix: 371.29

↓ -0.10%

Македонският бенчмарк се оцвети в червено

MBIPO: 2357.93

↓ -0.17%

Основният сръбски индекс отчете спад

BELEX15: 629.20

↓ -0.72%

Световни индекси

Американските книжа започнаха търговията с повишение

Dow Jones: 11 213.51

↑ +0.33%

Германският индекс се оцвети в зелено

DAX: 5701.95

↑ +3.07%

Японският измерител регистрира понижението

Nikkei 225: 8639.61

↓ -1.07%

КОРПОРАТИВНИ СЪОБЩЕНИЯ И ОБЯВИ НА ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ

ОБЩИНА СТАРА ЗАГОРА

6000 СТАРА ЗАГОРА, бул. "Цар Симеон Велики" 107, тел. 042/614 614, факс 042/25 91 32
на основание Заповед РД-25-1448/22.08.2011 на Кмета на Община Стара Загора

Обявява:

Публичен търг с явно наддаване за продажба на недвижими имоти, частна общинска собственост, както следва:

№ по рег	Населено място, № на имота, квартал	Площ на имота /кв.м./	Начална тръжна цена /лева без ДДС/	Депозит /лева/	Съмка за наддаване /лева/
1.	гр. Ст.Загора, ПИ 68850.514.145 (УПИ IX1524общ.), кв. 44, ул. "Димитър Наумов" №97	332	150 000	20 000	10 000
2.	гр. Ст.Загора, ПИ 68850.514.540 (УПИ XI540, кв.43б), ул. "Димитър Наумов" № 100	759	350 000	50 000	20000
3.	гр. Стара Загора, Гараж № 1, бл. № 63, кв. "Три чучура север"	18.28	8 500	2 000	500
4.	гр. Стара Загора, Гараж на ул. "Августа Траяна" № 52	27.00	12 000	3 000	800
5.	с. Дълбоки, УПИ VIII33, кв. 26	459	4000	1 000	200
6.	с. Елхово, УПИ VII-общ., кв.1	640	5 000	1 000	300
7.	с. Елхово, УПИ V-общ., кв.1	560	4 500	1 000	250
8.	с. Елхово, УПИ IX-общ., кв.1	520	4 500	1 000	250
9.	с. Елхово, УПИ X-общ., кв.1	470	4 000	1 000	200
10.	с. Елхово, УПИ XI-общ., кв.1	440	4 000	1 000	200
11.	с. Казанка, УПИ XXXVI - общ., кв.37	720	6 200	2 000	400
12.	с. Казанка, УПИ XX - общ., кв.37	930	8 000	2 000	500
13.	с. Казанка, УПИ I - общ., кв.2	1 115	9 700	2 000	600
14.	Землище гр.Стара Загора, Имот 251.132, местност "Бойчо бунар"	634	2 600	1 000	200
15.	Землище гр.Стара Загора, Имот 251.077, местност "Бойчо бунар"	443	1 800	500	100
16.	Землище гр.Стара Загора, Имот 251.078, местност "Бойчо бунар"	504	2 100	1 000	200
17.	Землище гр.Стара Загора, Имот 251.079, местност "Бойчо бунар"	602	2 500	1 000	200
18.	Землище гр.Стара Загора, Имот 254.115, местност "Бойчо бунар"	937	7 500	2 000	500
19.	Землище гр.Стара Загора, Имот 255.059, местност "Бойчо бунар"	658	6 000	2 000	300
20.	Землище гр.Стара Загора, Имот 255.069, местност "Бойчо бунар"	759	6 900	2 000	500
21.	Землище гр.Стара Загора, Имот 255.071, местност "Бойчо бунар"	868	7 900	2 000	500
22.	Землище гр.Стара Загора, Имот 255.121, местност "Бойчо бунар"	872	7 900	2 000	500
23.	Землище гр.Стара Загора, Имот 255.122, местност "Бойчо бунар"	574	5 200	2 000	300
24.	Землище гр.Стара Загора, Имот 256.133, местност "Бойчо бунар"	413	5 000	2 000	300
25.	Землище гр.Стара Загора, Имот 256.135, местност "Бойчо бунар"	605	7 000	2 000	500
26.	Землище гр.Стара Загора, Имот 256.136, местност "Бойчо бунар"	508	6 000	2 000	300
27.	Землище гр.Стара Загора, Имот 257.325, местност "Бойчо бунар"	342	3 000	1 000	200
28.	Землище гр.Стара Загора, Имот 257.419, местност "Бойчо бунар"	446	4 000	1 000	200
29.	Землище гр.Стара Загора, Имот 257.424, местност "Бойчо бунар"	872	6 200	2 000	400
30.	Землище гр.Стара Загора, Имот 257.095, местност "Бойчо бунар"	629	3 000	1 000	200
31.	Землище с. Малка Верея, имот № 088045, местност „Козукулак“	458	6 000	2 000	300
32.	Землище с. Ново село, имот № 017009, местност „Стамболов хан“	1700	4 000	1 000	200
33.	Землище с. Ново село, имот № 017012, местност „Стамболов хан“	2189	5 000	2 000	300
34.	Землище с. Руманя, имот № 000109, местност „Гробищата“	303	300	100	20
35.	Землище с. Сулица, имот № 70202.142.1, местност „До село“	680	9 000	2 000	500

ProCredit Bank

Консолидиран отчет за финансовото състояние към 30.06.2011 (в хиляди лева)

АКТИВИ	30.06.2011 г.	31.12.2010 г.
Парични средства и наличности по сметки в БНБ	84 777	118 546
Вземания от банки	71 822	55 436
Финансови активи, отчетвани по справедлива стойност		
в печалбата или зазубата	12 302	8274
Финансови активи на разположение за продажба	976	979
Кредити и вземания от клиенти	964 256	923 705
Дълготрайни активи	53 529	50 076
Текущи данъчни активи	620	508
Отсрочени данъчни активи	54	81
Други активи	19 280	11 528
Общо активи	1 207 616	1 169 133
ПАСИВИ		
Привлечени средства от банки	66 441	86 582
Финансови пасиви, отчетвани по справедлива стойност		
в печалбата или зазубата	1	163
Привлечени средства от клиенти	769 873	737 294
Привлечени средства от международни финансови институции	161 855	138 636
Подчинен срочен дълг	8 097	8 101
Капиталови (хибридни) инструменти	62 694	64 647
Отсрочени данъчни пасиви	294	237
Други пасиви	4 743	4 036
Общо пасиви	1 073 998	1 039 696
СОБСТВЕН КАПИТАЛ		
Акционерен капитал и премиен резерв	113 017	113 017
Неразпределена печалба и резерви	20 601	16 420
Общо собствен капитал	133 618	129 437
Общо собствен капитал и пасиви	1 207 616	1 169 133
Условни задължения и ангажименти	105 098	101 902

Консолидиран отчет за доходите към 30.06.2011 (в хиляди лева)

	30.06.2011 г.	30.06.2010 г.
Приходи от лихви	54 238	52 090
Разходи за лихви	(16 946)	(18 309)
Нетен доход от лихви	37 292	33 781
Разходи за обезценка на кредити и аванси	(12 619)	(10 247)
Нетен доход от лихви след разходи за обезценка	24 673	23 534
Приходи от такси и комисионни	11 403	12 570
Разходи за такси и комисионни	(468)	(414)
Нетен доход от такси и комисионни	10 935	12 156
Нетен доход от търговски операции	1 849	1 737
Нетен доход от финансови активи, отчетвани по справедлива стойност	266	305
Нетни други приходи от дейността	346	99
Приходи от дейността	38 069	37 831
Други разходи за дейността	(33 484)	(35 522)
Печалба преди данъчно облагане	4 585	2 309
Разходи за данъци	(403)	(242)
Печалба за годината	4 182	2 067

ЕВРОПАРИ

Споделете, разкажете, питайте

Имате интересен европроект и искате да разкажете за него. Имате проблемен казус, заради който изпълнението на проекта ви се забавя, затруднява или дори е невъзможно да бъде изпълнен. Имате въпроси и искате да получите отговори от компетентни консултанти. Искате държавните институции да ви чуят. Или просто имате отношение към темата „европейско финансиране“. Във всеки от тези случаи можете да пишете на info@pari.bg. Вестник „Пари“ ще чуе вашите истории, похвали и оплаквания и ще се опита да ви помогне. Някои от най-интересните казуси и въпроси ще бъдат публикувани и на страниците на изданието, за да бъдат в помощ и на други бенефициенти. Така и държавните институции ще имат възможност да погледнат резултатите от работата си отстрани.

66 хил. души ще бъдат обучени с евросубсидии

Заетите или самонаетите лица могат да подобрят квалификацията си благодарение на третата схема “Аз мога повече”

Едва ли има някой, който да не обича да получава безплатни неща. Дори и когато става въпрос за обучение. Или може би точно когато става въпрос за обучение. От 15 август всеки зает или самонает пак може да кандидатства за ваучер, с който да си покрие разходите за обучение по език или компютърна грамотност или пък да повиши професионалната си квалификация. С близо 50 млн. лв. ще бъдат обучени 66 хил. души. Плаща Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси” (ОПРЧР).

Новият прием на документи е част от схемата “Аз мога повече”, която е наследник на предишните две “Аз мога”. Тя е напълно аналогична, така че и кандидатстването става по познатия начин (вж. карето).

Препоръка от първо лице

“В момента съм на края на

обучението си по английски език. Като цяло съм доволна”, разказва Деница Котева, която работи като маркетинг експерт. Тя е получила ваучер за 700 лв. по втората схема “Аз мога” и от януари ходи на курсове по английски език два пъти в седмицата след работа. Котева разказва, че е избрала езикова школа, която да е близо до офиса ѝ, за да се придвижва бързо и да пести време. Признава, че е изморително, но въпреки това си заслужава. Преди нея майка ѝ минава езиково обучение и също остава доволна.

“Предимствата са, че спестяваш пари, а в същото време получаваш допълнителна квалификация”, коментира Деница. Тя допълва, че тъй като едно от изискванията е да не отсъстваш от курсовете, за да не загубиш правото на финансиране, обикновено хората са и доста дисциплинирани. “Малко е

в училище - знаеш, че трябва да отидеш, и колкото и да си изморен и да не ти се ходи, отиваш. Това обаче действа мотивиращо и има резултат”, коментира тя.

Имайте предвид и недостатъците

Все пак има и някои недостатъци, разказват хората, които вече са преминали през обучения по “Аз мога повече”. Например сравнително често кандидатите казват, че им се е наложило да чакат доста време, преди да получат отговор дали са одобрени за ваучер или не. В случая на Деница тя е чакала около 8 месеца. Майка ѝ обаче е получила почти веднага отговор. Всъщност при всеки е индивидуално и срокът за отговор обикновено зависи от нагояреността на оценителите и от къмета на кандидата да е по-напред в списъка им.

Някои от завършилите обучения коментират, че

броят на обучителните организации е ограничен и сред тях няма много от престижните и скъпи школи. Едно от обясненията е, че те имат стабилен поток от учащи, а и освен това предпочитат да избегнат бюрокрацията, която съпътства отчитането на ваучерите по схемата. И все пак, дори и да е така, това съвсем не означава, че качеството на обучението при тях е лошо, допълва Деница.

Читател на в. “Пари”, пожелал анонимност, пък разказва, че е чакал близо година, за да получи отговор дали е одобрен или не. А вече над 6 месеца не може да запише курс по немски просто защото за неговото ниво не може да се сформира група. Тъй като ситуацията не е по негова вина, срокът на ваучера неколкратно е бил удължаван. От Агенцията по заетостта коментират, че все пак това не е често срещан казус, но тъй като не е по вина на одобрения кандидат, сега той като компенсация ще има право

Какво се случи досега

Езиковите обучения са най-търсени

► По първата операция “Аз мога” броят на хората, включени в обученията за професионална квалификация и/или ключови компетентности, достига 36 289 души, или с близо 7 хил. повече от заложените в самата процедура индикатор. Това показва справка на Агенцията по заетостта за в. “Пари”.

► По втората операция “Аз мога” само за 7 месеца броят на лицата, включени в курсове за обучение, е 13 256 души.

► Към настоящия момент по първата операция “Аз

мога” от договорените близо 26 млн. лв. са изплатени 13.5 млн. лв. А по втората едновременно операция от договорените малко над 25 млн. лв. са изплатени над 1.4 млн. лв. И двете операции са с краен срок на изпълнение до 2012 г.

► Най-голям интерес от страна на кандидатите има към обученията за придобиване на ключови компетентности - чуждоезиково обучение. Най-много ваучери са издадени за курсове по английски, немски, френски и гр.

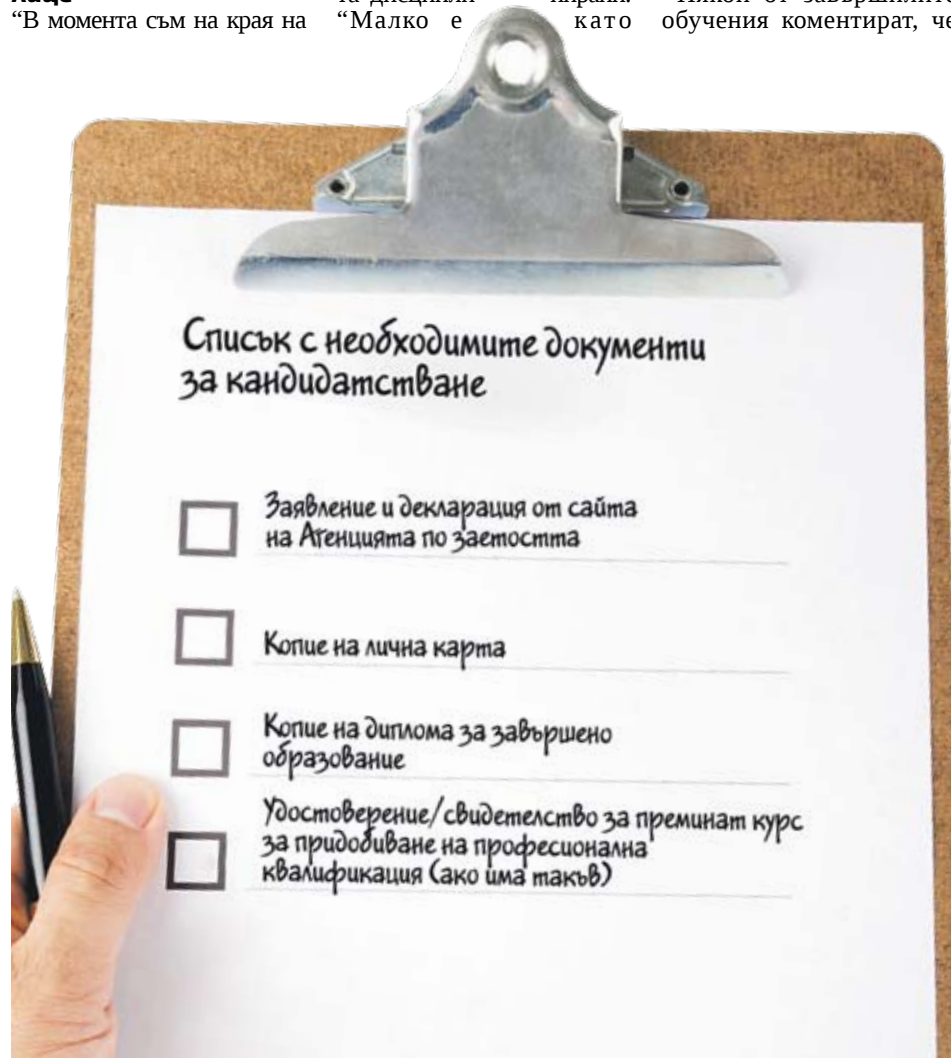
► От обученията по професионална квалификация интерес има към обученията по професиите оператор на компютър, оперативен счетоводител, монтаж на транспортна техника и др.

да кандидатства по новата схема “Аз мога повече” и да получи ваучер за друго чуждоезиково обучение.

И все пак всеки случай е индивидуален, а интересът към схемата “Аз мога”

досега определено беше голям. Неслучайно тя се обявява вече за трети път, а експертите я определят като една от най-успешните схеми по ОПРЧР.

Дарина Черкезова

Инструкции

Как се кандидатства

- По схемата “Аз мога повече” могат да кандидатстват само заети по трудово правоотношение или самонаети лица.
- Те могат да получат ваучер за включване в курс за придобиване на професионална квалификация или обучение по чужд език или дигитална компетентност.
- За целта те трябва да подадат в бюрото по труда по месторабота или местоживее-не комплект от документи (вж. графиката).
- Заявлението и декларацията можете да изтеглите от страницата на Агенцията по заетостта - http://www.az.government.bg/internal.asp?CatID=28&WA=Efunds/OPHRD/AP2114/Menu_2114.htm.
- При одобрение на заявлението лицето получава поименен ваучер. То трябва да избере и обучителна организация от списъка с одобрените от Агенцията по заетостта фирми (<http://www.az.government.bg/internal.asp?CatID=28/01/07&WA=Efunds/OPHRD/Suppliers/DU.htm>).
- Важно е да знаете, че едновременно не може да се обучавате в курс за професионално обучение и в обучение по чужд език или дигитална компетентност.

Внимание

Най-честите грешки

- Кандидатите невинаги подават пълния набор от документи, необходими за издаването на ваучер, което възпрепятства последващото им включване в обучение, обръщат внимание от Агенцията по заетостта (АЗ).
- В началото сред често допусканите грешки от страна на гоставчиците на обученията е предоставянето на ксерокопия на учебници и учебни материали. “Необходимо е представителите на целевите групи да знаят, че обучаващите институции може да предоставят копия на учебни пособия, които са разработени от тях. Това дори подпомага учебния процес. Същевременно обаче те следва да са предоставили и оригинални учебници на обучаемите, което е включено в цената на ваучера”, коментират от АЗ.
- Проверки на експертите понякога са установявали и че материалната база на обучителната организация не е била подходяща за провеждането на обученията.

Субсидиите си заслужават за проекти с по-големи бюджети

Маркетинговата компания „Конекта“ вече е изпълнила европроекта си за над 330 хил. лв. и чака да получи окончателните плащания до месец

„Сега, две години след като започнахме проекта и вече сме го изпълнили, си задавам въпроса „Имаше ли смисъл?“. Не мога да кажа, че беше лесно. Нямахме опит, трябваше да подготвим немалко документи, чакахме доста, предговорихме банковия си заем, а все още не сме получили окончателните плащания... Не съм „теглил чертата“ на времето, парите и нервите, които сме вложили. Може би и малко ме е страх да го направя. И все пак май по-скоро съм доволен и бих казал: „Да, усилията си струваха“.

Това е равностойката, която прави изпълнителният директор на „Конекта“ Йордан Кумчев. Маркетинговата компания вече е изпълнила проекта си за над 330 хил. лв. по Оперативна програма „Конкурентоспособност“, а парите са вложени за т.нар. технологична модернизация. В техния случай - за купуването на няколко специализирани принтера и машина за влагане на писма в пликове.

Вместо начало - щастлив край

Ако сте се обаждали на телефона на потребителя на „Загорка“ или British American Tobacco, вие всъщност сте разговаряли със служител на „Конекта“. Твърде вероятно е пак да сте попаднали на служител на компанията и ако сте участвали в маркетингово проучване или са ви предлагали да си купите някаква стока по телефона. Това са двете основни направления на дейността на фирмата. Или поне до края на миналата година.

За проекта накратко

- ▶ Проектът на „Конекта“ ООД е за технологична модернизация и се финансира по Оперативна програма „Конкурентоспособност“.
- ▶ Проектната му стойност е малко над 388 хил. лв., но реално е изпълнен за 331 хил. лв.
- ▶ Компанията може да получи 60% безвъзмездна помощ, а останалата част от сумата е свързана със съфинансиране.

Сега благодарение на европроекта си компанията вече може да предлага и друга форма на директен маркетинг - по пощата. С новия принтер и машина за влагане фирмата може да подготвя и разпространява само за един ден хиляди копия на сметки или фирмени писма. Създаден е изцяло нов отдел, в който работят 10 служители.

Благодарение на новата си дейност компанията наскоро подписва и договор с голяма банка. Шведското издателство International Masters Publishers, с което фирмата работи от години във връзка с други проекти, също се възползва от т.нар. letter shop на „Конекта“.

„Клиентите ни търсеха подобни услуги. Затова и решихме да започнем проект, който да ни позволи да създадем новия център за директен маркетинг. А какво по-добро от това да изпълним една добра бизнес идея със субсидии? Сега вече можем да предложим това, от което клиентите ни са имали нужда преди, и вече сме по-конкурентоспособни“, казва Кумчев.

Две години по-рано

И ако историята на „Конекта“ има щастлив край, досега тя не е изцяло розова.

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

„Предварително преценете дали можете да отделите нужното време за изпълнението на проекта и пари, за да го финансирате сами, защото в крайна сметка няма гаранция дали ще бъде получена субсидията, кога и дали ще бъде в пълния очакван размер

Йордан Кумчев, изпълнителен директор на „Конекта“

За да се преборят за европейските субсидии, един от служителите на фирмата се ангажира изцяло с работата по проекта. За фирмата не е лесно и да организира тържната процедура за избор на доставчик на оборудването. Налага се да наеме консултант. И чакането не е малко - договарят е подписан през 2009 г., осем месеца, след като е подаден, а одобрението на тържната процедура отнема около четири.

Освен това от подаването

на финалния технически и финансов отчет през януари тази година и след внасянето на допълнителни пояснителни документи към него все още на фирмата не е изплатена безвъзмездната финансова помощ. От „Конекта“ решават да не кандидатстват за авансови или междинни плащания, за да си спестят част от бюрокрацията по отчитането на проекта и да не удължават излишно изпълнението му. Финансират го със собствени средства и

банков кредит, по който междувременно плащат лихви, а впоследствие го предоговарят, за да удължат срока му.

В началото от фирмата тръгват с идеята, че правят инвестиция, която е обусловена от търсенето на пазара, но междувременно кризата се отразява и на тяхната дейност. Поръчките намаляват и възвръщаемостта ѝ става не само по-трудна, но и по-неясна във времето.

Изводи, съвети и поуки

Историята за това как европейските субсидии стигат до фирмите са уникални за всяка компания, но все пак и много си приличат, когато трябва „да се тегли чертата“. Накрая някои от мениджърите категорично казват, че са доволни и пак биха кандидатствали. Други са скептични и акцентират на слабите места на системата. Третти, към които по-скоро спада и Кумчев, са някъде по средата

- доволни са, но не могат да отречат, че им се е наложило да преодолеят някои трудни моменти.

Не е лесно да получиш субсидии, но все пак е добре да се опита. Но предварително преценете дали можете да отделите нужното време за изпълнението на проекта и пари, за да го финансирате сами, защото в крайна сметка няма гаранция дали ще бъде получена субсидията, кога и дали ще бъде в пълния очакван размер, коментира Йордан Кумчев. От личен опит той казва и че субсидиите са по-скоро за проекти с по-големи бюджети. Ако се кандидатства за финансиране в сравнително малък размер, времето, което се чака за „наградата“, може да се окаже прекалено дълго. А в усвояването на субсидии олимпийският принцип, че е по-важно участието от победата, не важи. Важен е крайният резултат.

Дарина Черкезова

10

▶ **служители работят в новосъздадения отдел на фирмата, чрез който тя предлага директен маркетинг и по пощата за своите клиенти**

▶ **С новия принтер и машина за влагане фирмата може да подготвя и разпространява само за един ден хиляди копия на сметки или фирмени писма**

Хронология

Ноември 2008 г.	Кандидатстване
Юли 2009 г.	Сключване на договор
Януари 2011 г.	Внесен е финалният финансов и технически отчет
Януари - май 2011 г.	Внасяни са допълнителни пояснителни документи към финалния отчет

Истинският ейл

За бирата, която трупа не фенове, а поклонници

Мазгалина Генова*

хмелови листа. Цената за пинта е малко по-висока от тази за познатите ни стаутове, лагери и ейлове и естествено въпросът "какво е това" веднага провокира въображението на един любител, познавач на бирата, като мен.

Първата пинта е поръчана

Отпивам и изведнъж в главата ми нахлуват аромати и вкусове, които не би трябвало да са там, не и след глътка бира. Мед, слънчеви ливади, ябълки, цветя, прясно сено - трудно може да се определи, но усещането е толкова ярко, че първата мисъл, която ми хрумва, е: не, това не може да е бира. Въпросът какво точно е това обаче не остава да виси във въздуха дълго. След кратък разговор с бармана става ясно, че това е истински ейл. Който е и прекрасен, ароматен, с плътно тяло и чудесен вкус - всичко това,

което сме свикнали да свързваме с друга напитка, която се прави от грозде.

Истинският ейл (real ale) е познат още и под името cask ale, кръстен така на дървените бъчви, в които се случва вторичната ферментация на напитката. Тази бира започва своето начало неуверено, но се завръща с истински триумф в началото на 70-те години на XX век. В един пбб някъде в Северна Англия четирима млади мъже решили да възстановят традиционното производство на ейл, тъй като предлаганите бири им се стрували твърде газирани, без никакъв характер и вкус, и започнали своята "Кампания за истински ейл", довела до това, което в момента е моден тренд и радост за всеки истински любител на бирата.

В момента във Великобритания и Ирландия има поне 4000 производители на истински ейл, но никой не се наема да потвърди това число. В останалата част на света, в англо-саксонските държави като САЩ, Канада и Австралия, последните години също се появили хиляди малки пивоварни, като броят им расте с всеки изминал ден, а разнообразието включват портър, стаут, блед ейл, златен ейл, битер, лек битер, меки ейлове, ечеми-

► Ейлт изисква специфични умения у бармана, който много внимателно трябва да постави кега, да го почуква на специални места, така че останалата мая да се утаи, и да го разсипва на ожагнелите си гости с ръчна помпа

СНИМКИ SHUTTERSTOCK

чено вино (изключително силна бира с 12% алкохолно съдържание), шотландска бира и стар ейл.

Истинските три условия

За да получи един ейл гордото название "истински", трябва обаче да отговаря на няколко условия. Първото са съставките - те трябва да са само 3 и винаги 3: вода, ечемичен малц и хмел. Как от тези три простички елемента се получават хиляди уникални, различни като вкус и цвят бири, е истинска магия и мистерия, която само най-добрите пивовари владеят и пазят в тайна.

Второто важно условие е технологията на производство. След като съставките се сварят, се оставят до ферментират за около седмица в големи съдове. След първичната ферментация ейлт се пресипва в бъчви, без да се пастеризира и филтрира и се разнася до пббовете, където престоява известно време в избата. Точно тук настъпва най-важният момент: ейлт минава през вторична ферментация, тъй като маята е жива, което добавя финалните нотки към великолепия й вкус и аромат.

Третото условие е: никакво допълнително добавяне на газ - въглероден двуокис или азот.

За да обобщим - три съставки, никакво филтриране и пастеризиране и никакви добавки. Ако майсторът е

магбосник - имаме ароматен истински ейл с плътна текстура и бистър цвят, тъй като вътре не трябва да остане никаква мътилка. Това изисква специфични умения у бармана, който много внимателно трябва да постави кега, да го почуква на специални места, така че останалата мая да се утаи, и да го разсипва на ожагнелите си гости с ръчна помпа.

Какво трябва да знае начинаещият гезустатор?

Първата стъпка е да овладее технологията на дегустация: пинтата трябва се пълни до половината, разклаща се леко, захлупва се с ръка, за да се концентрират ароматите, които се отделят, след което носът любопитно се напъхва вътре, за да поеме целия комплексен букет на ейла.

Тази бира не трябва да е твърде газирани и не се поднася много охладена, като позволените температурни диапазони са от 11 до 13 градуса по Целзий.

Бирата задължително трябва да е бистра, без утайка и парцали, при сипване не бива да се образува пяна, а ако има малко, тя е кремообразна и гъста. Цветовете варират от златисто до черно, през целия диапазон на червените, жълтите и кафявите тонове.

Вкусът е плътен, като в зависимост от вида бира може да е от приятно сладникав

” Мед, слънчеви ливади, ябълки, цветя, прясно сено - трудно може да се определи какво е, но усещането е толкова ярко, че първата мисъл, която ми хрумва, е: не, това не може да е бира

” Ароматите, традиционната технология без консерванти и нискокачествени добавки обясняват нарастващата популярност на ейла

до екстремно горчив.

И ароматите, га, ароматите!

Това, което ме накара да се влюбя безпометно и завинаги в истинския ейл още от първата глътка. От него се излъчва дъх на хмел, малц, банан, боровинка, кафе, карамел, прегорял шоколад, цветя, английски летен следобед, морави, слънце, есенни листа и всякакви други прекрасни неща, които ме карат да се пренасям някъде в романите на Джейн Остин, Ивлин Уо и Кадзуо Ишигуро.

Това, както и традиционната технология без консерванти и нискокачествени добавки обяснява нарастващата популярност на ейла, ферментирал в дървените бъчви, и почти фанатичната отдаденост на увеличаващия се брой поклонници, които обикалят из цяла

Великобритания и САЩ в търсене на нови изживявания. Истинският ейл е съперник на виното, особено сред групата на младите, активни хора, които обичат да пътуват и смятат, че добрите храна и напитки са не просто удоволствие, а начин на живот.

А, га. Каква храна?

Почти всяка е подходяща, разбира се. Стаутът е прекрасен дори с шоколад, но истинският ценител ще се спре на традиционната британска храна: fish'n'chips, малки покет пайове с овнешко и стилтън, котидж пай с телешко, черен пудинг и препържен бекон. Заслужава си.

*Мазгалина Генова е блогър. Егин от блоговете ѝ - "Гладната акула" (www.hungryshark.eu), е с кулинарна насоченост.

